SORTLAND KOMMUNE

Arkivsaknr.:	23/2204
Dok.nr:	23/15806
Arkiv:	
Saksbehandler:	Sture Jacobsen
Dato:	23.05.2023

Plan for forebyggende arbeid for barn og unge

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
022/23	Driftsutvalget	01.06.2023
057/23	Formannskapet	08.06.2023
	Kommunestyret	

KOMMUNEDIREKTØRENS INNSTILLING

1. Kommunestyret vedtar plan for forebyggende arbeid for barn og unge 2023-2033.
2. Planen gjennomgås av administrasjonen og det rapporteres til kommunestyret årlig
3. Planen rulleres hvert 2. år

Driftsutvalget - 022/23

DRU - behandling:

Kommunepsykolog, Andreas Lande redegjorde for saken.
Rådgiver Oppvekst, Odin Engamo besvarte spørsmål.
Folkehelsekoordinator, Susann Hall.

(Vedlegg)

Votering:

Kommunedirektørens innstilling enstemmig vedtatt.

DRU - vedtak:

1. Kommunestyret vedtar plan for forebyggende arbeid for barn og unge 2023-2033.
2. Planen gjennomgås av administrasjonen og det rapporteres til kommunestyret årlig
3. Planen rulleres hvert 2. år

KORT BESKRIVELSE AV SAKEN
Barnevernsreformen og ny barnevernslov legger økt fokus på kommunens ansvar i det forebyggende arbeidet. Kommunestyret skal vedta en plan for det forebyggende arbeidet rettet mot barn og unge.

Forebyggende forum for arbeidet med barn og unge (FORBUS) har vært styringsgruppe og gitt mandat til en tverrfaglig sammensatt arbeidsgruppe som har utarbeidet det digitale plandokumentet. Arbeidsgruppen har jobbet frem en plan ut fra kjennskap til prinsipper for godt forebyggende arbeid sammen med oppdatert kjennskap til lokale forhold og utfordringer. Plan for forebyggende arbeid (korttittel) vil etableres som en fagplan og har vært på høring fra 31. mars til 30. April.

FAKTA I SAKEN

Barnevernsreformen stiller krav til kommunene i form av økt fokus på forebyggende arbeid. Ny barnevernslov trådte i kraft fra 1. januar 2023 og slår bla fast at kommunestyret skal vedta en plan for forebyggende arbeid rettet mot barn og unge. Planen skal beskrive mål, hvordan arbeidet skal organiseres og fordeles og hvordan etatene skal samarbeide. Plan for forebyggende arbeid for barn og unge 2023-2033 svarer på §15-1 i Lov om barnevern, om kommunens ansvar for å fremme gode oppvekstvilkår samt forebygge atferdsproblemer og omsorgssvikt.

Plan for forebyggende arbeid (korttittel) og «Laget rundt barnet» er til sammen en beskrivelse av hvordan Sortland kommune skal møte endringene i barnevernloven. Laget rundt barnet er en samhandlingsmodell som er laget for å sikre godt forebyggende arbeid, tidlig identifikasjon og koordinert oppfølging av barn og unge, på tvers av nivåer og tjenester. Planen som er utarbeidet skal gi retning til det forebyggende arbeidet i kommunen.

Arbeidet har vært organisert med forebyggende forum for arbeidet med barn og unge (FORBUS) som styringsgruppe. FORBUS har i 2022 gitt mandat til en arbeidsgruppe på ni personer, bredt sammensatt med representanter fra helse, oppvekst og NAV. Arbeidsgruppen har hatt fem samlinger og har i tillegg invitert inn "ungdomslos" og leder for integreringstjenesten for å dele sine perspektiver og innspill til planarbeidet.

Medvirkning har vært viktig for planarbeidet, og representanter for arbeidsgruppen har deltatt på møte hos eldrerådet, flere møter i Ungdomsrådet og møte i rådet for personer med funksjonsnedsettelse for å få innspill til planen. Ungdommer har gjennom et eget arrangement kalt «Ungdom i Fokus» jobbet fram en rapport gruppen har brukt som grunnlag til medvirkning.

I arbeidsgruppen har en kjerne på fire utarbeidet det digitale plandokumentet. Sortland kommune er først ut av Vesterålskommunene med å etablere en plan for forebyggende arbeid. Arbeidsgruppen har jobbet frem en plan ut fra kjennskap til prinsipper for godt forebyggende arbeid sammen med oppdatert kjennskap til lokale forhold og utfordringer.

Plan for forebyggende arbeid ble sendt ut på høring 31. mars 2023, med frist 30. april 2023. Høringsuttalelsene og kommunedirektørens vurdering av disse er lagt ved saken.

Plan for forebyggende arbeid for barn og unge 2023-2033 leses digitalt via lenke under:

Plan for forebyggende arbeid for barn og unge (apppublishframsikt-staging.azurewebsites.net)

VURDERING

Arbeidet med planen har vært omfattende, og god medvirkning og inkludering har stått høyt i planarbeidet. Relevant og tilgjengelig kunnskapsgrunnlag har vært hentet inn, blant annet fra Ungdata, folkehelsemelding, og Ungdom i Fokus. I tillegg har NAV gjennomført en undersøkelse blant sine brukere og ansatte, som har belyst elementer som har påvirket utenforskap.

Planen er en fagplan med virkeområde 2023 til 2033 - altså 10 år. For å få forebyggende arbeid til å gi effekt i et lokalsamfunn må arbeidet bygge på godt fundamenterte prinsipper og langsiktige tiltak. Likevel vil det komme endringer i samfunnet som vil medføre at kunnskapsgrunnlag må endres og tiltak må justeres. Dette vil kunne ivaretas gjennom årlig gjennomgang av arbeidet samt rapportering til politisk nivå. Planen bør også rulleres hvert andre år.

Personalmessige vurderinger
Realisering av planen vil medføre en del endringer i arbeidshverdagen til flere ansattgrupper i kommunal tjeneste. F.eks vil gjennomføring av COS–kurs for alle ansatte som jobber med barn og unge medføre en stor satsing. Ingen av tiltakene vil ha personalmessige konsekvenser av negativ karakter.

Økonomiske vurderinger
Enkelte av tiltakene vil kreve satsinger som medfører tilførsel av økonomiske midler. Dette vil imidlertid tas opp i forbindelse med utarbeiding av budsjett- og økonomiplan.

Folkehelse vurderinger

Forebyggende arbeid er, i alle tilfeller det er mulig, å foretrekke fremfor å vente til helseplager eller sykdom viser seg og deretter gi behandling. Både når det gjelder konsekvenser for samfunnet i form av økonomiske utgifter, menneskelig lidelse og tap av tilhørighet og arbeidsevne gir det mer mening å jobbe for å unngå at problemer oppstår. Det å planlegge et slikt arbeid er helt essensielt, og dette bør gjøres ut fra faglige vurderinger av hva som er virksom forebygging sammen med god og oppdatert kunnskap om lokale styrker og utfordringer. Plan for forebyggende arbeid er utarbeidet for å gi retning til en felles og samkjørt innsats for kommunens innbyggere – spesielt barn og unge.

Plan for forebyggende arbeid er dermed noe av det viktigste vi gjør for folkehelsen i kommunen, gitt at tiltak gjennomføres og følges opp.

I et folkehelseperspektiv er grunntanken om å utjevne sosiale forskjeller som gir seg utslag i helse essensielt. Plan for forebyggende arbeid bidrar til et mer helhetlig folkehelsearbeid fordi den særlig fokuserer på universelle tiltak som i vesentlig grad kan bidra til å utjevne forskjeller. I tillegg til at ulike fagområder og øvrig befolkning får bedre og likere forståelse av det forebyggende arbeidet rettet mot barn og unge i Sortland kommune.

Miljø-/naturforhold og klimagasskonsekvenser vurderinger
Ikke relevant

KONKLUSJON
Kommunedirektøren foreslår at kommunestyret vedtar planen slik den er lagt fram

Vedlegg:
Presentasjon - Plan for forebygging 2023
Høringsinnspill med vurdering
Plan for forebyggende arbeid for barn og unge